Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

Stalna konferencija gradova i opština

Savez gradova i opština Srbije

PRAVNE NOVOSTI

Bilten SKGO za propise od značaja za lokalnu samoupravu

God. IV, br. 9 — Beograd, 5. oktobar 2021. godine

IZMENE I DOPUNE ZAKONA O FINANSIJSKOJ PODRŠCI PORODICI SA DECOM

NAJVAŽNIJE IZMENE I DOPUNE

- Zakonom je **preciziran način utvrđivanja prihoda u postupku ostvarivanja prava na dečiji dodatak kod lica koja samostalno obavljaju delatnost a porez plaćaju na oporezivu dobit**, te je u tom smislu propisano da kada se porez plaća na oporezivu dobit za prihod se uzima poreska osnovica, a kada se prihod utvrđuje u paušalnom iznosu za prihod se uzima osnovica za obračunavanje doprinosa za obavezno socijalno osiguranje (u daljem tekstu: doprinosi).
- Izvršena je **izmena u pogledu proširenja vrste prihoda koji nisu od uticaja na ostvarivanje prava na dečiji dodatak**, pa se tako sada u prihode koji su navedeni u članu 5. ovog Zakona ne uračunavaju naknade troškova za dolazak i odlazak sa rada, naknade troškova za vreme provedeno na službenim putovanjima u zemlji i inostranstvu, otpremnine pri odlasku u penziju, solidarna pomoć, jubilarne nagrade i pomoći u slučaju smrti korisnika ili članova njegovog domaćinstva, naknade za rad ostvarene u skladu sa propisima koji regulišu radno angažovanje na određenim poslovima, usled povećanog obima posla poslodavca, koje je povremenog karaktera, uključujući i sezonske poslove, kao i primanja i prihodi koji se prema zakonu kojim se uređuje socijalna zaštita ne uzimaju u obzir prilikom utvrđivanja prava na novčanu socijalnu pomoć.
- U članu 13. Zakona izvršena je izmena u pogledu načina utvrđivanja i povećanje gornjeg limita naknade zarade na pet prosečnih zarada u Republici Srbiji za prava ostvarena od 1. januara 2022. godine.
- Izvršeno je **usklađivanje sa Odlukom Ustavnog suda u predmetu sa Odlukom Ustavnog suda u predmetu IU3-247/2018** u pogledu načina utvrđivanja i određivanja donjeg limita iznosa naknade zarade, odnosno naknade plate za vreme porodiljskog odsustva, tako da ista ne može biti manja od minimalne zarade utvrđene na dan početka ostvarivanja prava (čl. 14).
- Takođe, izvršeno je **usklađivanje sa Odlukom Ustavnog suda u predmetu IU3-216/2018 koja je objavljena u „Službenom glasniku RS", broj: 46 od 7. maja 2021. godine** i definisan je način ostvarivanja prava na ostale naknade po osnovu rođenja i nege i posebne nege deteta žena koje su poljoprivredni osiguranici. A istovremeno, izbrisana je odredba kojom nije moguće istovremeno korišćenje prava na ostale naknade po osnovu posebne nege deteta i dodatka za pomoć i negu drugog lica. Sa istom Odlukom izvršeno je usklađivanje koje se odnosi na način obračuna ostale naknade po osnovu rođenja i nege i posebne nege deteta žena koje

su poljoprivredni osiguranici u pogledu vremenskog perioda u kome se posmatraju osnovice na koje su plaćeni doprinosi za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje sa 24 na 18 meseci (čl. 17. i 18).
- Preciziran je način utvrđivanja punog mesečnog iznosa za ostale naknade po osnovu rođenja i nege i posebne nege deteta (član 19).
- Izvršena je izmena u članu 20. Zakona u pogledu načina utvrđivanja i povećanja gornjeg limita kod istovremenog korišćenja naknade zarade i ostale naknade na pet prosečnih zarada u Republici Srbiji za prava ostvarena od 1. januara 2022. godine.
- Izvršena je dopuna odredbe koja se odnosi na preračun naknade zarade i ostale naknade (član 21).
- Data je mogućnost ostvarivanja prava na roditeljski dodatak i za peto dete po redu rođenja majke ukoliko je neko od dece, prethodnog reda rođenja, koje je živorođeno umrlo neposredno po rođenju i za njega nije ostvareno pravo na roditeljski dodatak (član 22).
- Precizirani su uslovi za ostvarivanje prava na roditeljski dodatak vezanih za imunizaciju dece i činjenicu života deteta i roditelja na teritoriji Republike Srbije (član 25).
- Izvršena je izmena u članu 26. Zakona koja se odnosi na mogućnost ostvarivanja prava na dečiji dodatak i za dete višeg reda rođenja od četvrtog ukoliko se zbog smrti deteta za neko od prvo četvoro dece po redu rođenja više ne može ostvariti pravo
- Precizirano je u definisanje jednoroditeljske porodicu u postupku ostvarivanje prava na dečiji dodatak (član 28). imajući u vidu izmene u članu 28. Zakona izvršena je i izmena u pogledu uvećanja cenzusa za ostvarivanje prava na dečiji dodatak (član 31).
- Dopunjen je član 38. Zakona u smislu da je dato ovlašćenje komisiji Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje da može davati mišljenje o stepenu smetnji u psihofizičkom razvoju i invaliditetu deteta i u postupcima ostvarivanja prava na novčanu naknadu po osnovu nezaposlenosti za vreme posebne nege deteta čime se rešava uočeni problem u praksi, a pruža podrška još jednoj posebno osetljivoj kategoriji stanovništva, kao i da bliže uslove za ostvarivanje prava propisuje ministar nadležan za brigu o porodici.
- Dodat je član 44a koji reguliše pitanje vraćanje sredstava čija isplata nije u skladu sa Zakonom.

VAŽENJE I PRIMENA

Narodna skupština Republike Srbije donela je **Zakon izmenama i dopunama Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom 30. juna 2021. godine.** Zakonom je predviđeno njegovo stupanje na snagu danom objavljivanja u Službenom glasniku („Sl. glasnik RS“, br. 66/2021), a primena od 1. jula 2021. godine, osim člana 17. stav 2. i člana 18. st. 2, 4. i 6. čija primena je od 8. maja 2021. godine.

Naime, **č**lanom 197. Ustava Republike Srbije utvrđeno je da zakoni i svi drugi opšti akti ne mogu imati povratno dejstvo. Izuzetno, samo pojedine odredbe zakona mogu imati povratno dejstvo, ako to nalaže opšti interes utvrđen pri donošenju zakona. S tim u vezi, imajući u vidu da je odluka Ustavnog suda u predmetu IU3-216/2018 kojom su odredbe člana 17. stav 2. i člana 18. st. 2, 4. i 6. Zakona proglašene neustavnim objavljena u „Službenom glasniku RS”, broj: 46 od 7. maja 2021. godine to znači da bi žene poljoprivredne osiguranici bile onemogućene da ostvare pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege i posebne nege deteta od 8. maja 2021. godine. Radi sprečavanja ovakve situacije, opšti interes nalaže da odredbe zakona koje se odnose na ostvarivanje prava na ostale naknade po osnovu rođenja i nege i posebne nege deteta žena poljoprivrednih osiguranika imaju povratno dejstvo, odnosno da se primenjuju od 8. maja 2021. godine, a ne od početka primene ovog zakona, 1. jula 2021. godine.

Urednik biltena Pravne novosti: Maja Stojanović Kerić, šef Odeljenja za pravni sistem lokalne samouprave
Kontakt: mailto:maja.stojanovic@skgo.org i 011/735-79-35

Možete nas pratiti i preko:

Ovu uslugu SKGO realizuje u okviru projekta „Institucionalna podrška SKGO – treća faza“, koji podržava Vlada Švajcarske